

Bojová pohotovost jednotek umístěných mimo posádky

Dosažení vysokého stupně bojové pohotovosti u jednotek, které jsou mimo posádku, je stále živým problémem. Tímto problémem se zabývají v podstatě všechny štáby. Přitom by bylo třeba problém řešit komplexně.

Především bychom se měli snažit

— zmenšit na minimum počet případů snížení stálé bojové pohotovosti,

— dosáhnout vysoké organizovanosti při uvádění vojsk do bojové pohotovosti zejména v prostorech jejich dočasného pobytu.

Praxe ukazuje, že jednotky vyjíždějí z posádek do výcvikových prostorů a na cvičení průměrně dvakrát ročně (jednou v létě a jednou v zimě).

Přitom vyjíždějí jen některé jednotky motostřelecké i druhů vojsk. Tím se narušuje bojová pohotovost svazku jako celku. Zejména odjedou-li do výcvikového prostoru základní útvary druhů vojsk (raketové, protiletectvé, ženijní, průzkumné, chemické). Přitom nejdou všechny jednotky do stejného výcvikového prostoru (někdy podle druhů vojsk), případně na stejná místa, a též ne ve stejném čase. Proto případů snížení stavu bojové pohotovosti může být daleko více. Záleží na správném plánování školení a cvičení (výcviku). Zdá se, že je možné výcvik zplánovat tak, aby do výcvikového prostoru odjížděly všechny jednotky současně. Zkušenosti ukazují, že se tím zvýší nejen bojová pohotovost, ale i stupeň výcviku. Zvyšuje se součinnost s druhy vojsk a služeb v celém svazku.

Odchod svazku do výcvikového prostoru narušuje vysokou bojovou pohotovost

ve vyšším svazu (VO). Proto je důležité výcvik mimo posádku a ve výcvikovém prostoru správně plánovat.

Dosavadní způsob dosažení bojové pohotovosti tím, že se vojska vrací zpět do posádek, může narušit v případě úhrady ustálený způsob přeskupení a operačního rozvinutí armády. Vracet se mohou jen malé jednotky (nejvýše pluk). Přesun svazku nebo více jednotek z různých směrů může narušit přesun jiných svazků v prostoru dislokace celého vojenského okruhu.

Jednotky dočasně umístěné mimo posádku by měly mít určeny hlavní, záložní a rokádní cesty k vyvedení těchto jednotek na směr operačního přesunu. Tím bychom docílili, že

- jednotky by se nepřesunovaly volně a neplánovitě, ale byly by jejich přesuny seřazeny s operačními přesuny vojsk,
- jednotlivé útvary by dosahovaly bojové pohotovosti během přesunu z míst dočasného pobytu na směr operačního zasedání,
- by byl zabezpečen způsob zásobování jednotek během přesunu,
- by se pravidelně vedl průzkum potřebných cest a hodnotila průjezdnost pro jednotlivé druhy vojsk (povrch, únosnost mostů, průměr zatáček apod.),
- spolupráce při průjezdu jednotek přes prostor jiného vojenského okruhu.

Dodržení těchto opatření není lehké.

Pochopitelně obecné zásady stanoví velitelství vojenského okruhu. Ty jsou podkladem veliteli svazku pro rozhodnutí v konkrétních podmínkách. Na základě konkrétní situace musí velitel stanovit zá-

vazné varianty dosažení vysokého stupně bojové pohotovosti. Velitel již před přesunem z posádky předkládá nadřízenému své rozhodnutí k řešení otázek bojové pohotovosti v prostoru mimo posádku a požadavek na ev. prodloužení časových norem. Toto rozhodnutí může být zpracováno na mapě a může zahrnovat:

- zámysl řešení k dosažení vysokého stupně bojové pohotovosti (krátce vyjádřit způsob činnosti);
- rozmístění vojsk v prostoru dočasného pobytu;
- cesty přesunu z prostoru dočasného pobytu do prostoru dosažení bojové pohotovosti;
- podrobnou kalkulaci času na přesun a převoz k dosažení bojové pohotovosti v určeném prostoru;
- způsob uvědomení jednotek (systém spojení a signálů);
- seznam materiálu, který je třeba ponechat v posádkách;
- povinnosti skupin, které zůstávají v posádce,
- tabulku smluvných signálů.

Protože zpracování plánů je pracné, bude vhodné, aby všechny útvary si připravily jednotné plány a v nich řešily typické případy pro známá místa dočasného pobytu (výcvikové prostory). Před výjezdem je mohou jen doplnit údaji o počtech vyjíždějících z posádky a zpětného odřadu a o čase dosažení bojové pohotovosti.

Základem pro rozhodnutí k dosažení bojové pohotovosti může být jedna z variant:

1. Je-li posádka na směru přesunu z místa dočasného pobytu do operačního prostoru, pak se jednotky vracejí do poplachových prostorů (záložních prostorů) a tam dosahují bojové pohotovosti podle zpracovaných plánů (podle obecných zásad jako v posádce). Je však třeba poslat část sil do posádky k zabezpečení plánovaných úkolů (vyzvednutí náhradních materiálů, mechaniků, řidičů apod.). Tuto možnost musíme včas předvídat a v prostoru dočasného pobytu připravit síly a prostředky, které by po obdržení signálu odjely ihned do posádky po samostatné ose.

Totéž musí učinit jednotky, které nejsou na plných stavech (rámcové) a mají jen část zásob na vozidlech (popřípadě se účastní z národního hospodářství a tyto zásoby nemohou využít k bojové činnosti). Pak hlavní síly (svazku) se přesunou do poplachových prostorů a část sil si vysílají do posádek pro proviant atd. a k zabezpečení činnosti, spojené s dosažením bojové pohotovosti.

2. Není-li posádka na směru přesunu do prostoru operačního soustředění, pak se svazek nevrací do posádky, ale soustředí se v nařízeném prostoru, tam si doplní pohyblivé zásoby a čeká na příchod zpětného odřadu z posádky. Po dosažení bojové pohotovosti přesune se do prostoru operačního soustředění po určených osách. V nejnepříjemnějším případě vysílá si do posádky část sil k vyzvednutí materiálu, který zůstal v posádce.

3. V této variantě jde o jednotky druhů vojsk (raketové, dělostřelecké, PL dělostřelectva, ženijních jednotek a ostatních), které jsou umístěny samostatně na jiných místech. Pak tyto jednotky si posílají určitou část sil do posádky k vyzvednutí zásob a ostatní síly se přesunou do nařízeného prostoru, který je na směru přesunu divize do operačního prostoru, a tam dosahují bojové pohotovosti.

Všechny varianty by měl rozpracovat štáb okruhu pro podřízené svazky a pak je přísně dodržovat.

Zvláštní potíže způsobuje naložení plných pohyblivých zásob (náhradních dílů), které je velmi pracné a vyžaduje dostatek pracovních sil a přepravních prostředků. V normálních podmínkách maximum zásob a náhradních dílů je uloženo na vozidlech. Jinak je to ale při cvičeních a bojovém výcviku ve výcvikových prostorech, kdy vojska berou jen část bojových vozidel a prostředků k zabezpečení učebních a výcvikových úkolů a též k přesunu týlových materiálů. K tomu potřebují uvolnit část transportu, určeného k převozu pohyblivých zásob. Tuto část vozidel je třeba poslat zpět do posádky k naložení pohyblivých zásob.

Tomuto můžeme předejít tím, že ve výcvikovém prostoru uložíme potřebný materiál k zabezpečení výcviku (cvičení) tj. munici, maskovací prostředky, proviant apod. a též uložíme materiálů z pohyblivých zásob v určeném prostoru, výhodným pro rychlé naložení.

Tím se můžeme vyhnout návratu do posádek (i v druhé variantě) a můžeme rychle dosáhnout bojové pohotovosti. Pak můžeme zpětnému odřadu ponechat maximum přepravních prostředků s pohyblivými zásobami a tento odřad může na signál samostatně dosáhnout bojové pohotovosti (po splnění mobilizačních úkolů) a přesunout se do určeného prostoru po stanovených osách.

Jednotky, které jedou do výcvikových prostorů, měly by si brát sebou

- nejnepříjemnější výcvikovou výzbroj,
- nejnepříjemnější odsunové, opravářské prostředky,
- nejnepříjemnější část náhradních dílů,

- 0,5 pp munice pro PL prostředky, aby se mohly ihned zařadit do systému PVOS,
- plné zásoby munice do střelných zbraní vyslaných na cvičení podle stanovených norem,
- přepravní prostředky pohonných hmot k dennímu přísunu a 1,25 náplně PHM a 10 % mazacích hmot,
- polní kuchyně a hlavní druhy potravin na celou dobu pobytu (kaši, makarony, hrách, sůl, kávu, koření apod.) a na 2—3 dny suchou stravu v konzervách (slaninu, maso, suchary, chléb apod.),
- předměty osobní potřeby — hygienické prostředky, prádlo na výměnu, lůžka a polní prádelnu,
- nejnutnější zdravotnický materiál běžné potřeby.

Tento materiál postačuje za předpokladu, že ve výcvikovém prostoru je dostatek ubytovacích míst, munice pro plánované střelby tanků a dělostřelectva, imitačních prostředků, paliv a potravin.

Soustředění odpovídajících zásob ve výcvikových prostorech si vynucuje investičních nákladů. Pokud to nemůžeme plně zabezpečit, musíme to řešit tak, že část prostředků poskytneme jednotkám ve výcvikovém prostoru a zbytek si musí jednotky přivést samy. Které materiály si

musí přivést, si jednotky upřesní včas před výjezdem.

Při rozhodování o způsobu dosažení bojové pohotovosti za pobytu ve výcvikovém prostoru (v prostoru cvičení) je třeba:

- určit polohu prostoru dočasného pobytu ke směru posádky a způsobu dosažení bojové pohotovosti,
- ustálit množství sil a prostředků vyjíždějících z posádky a zpětného odřadu (nejnutnější počet k zabezpečení i mobilizačních úkolů),
- stanovit osy přesunu do nového prostoru (případně zpět do posádky) a vypočítat čas pro přepravu po železnici. Určit konečný čas k dosažení bojové pohotovosti,
- určit pořádkovou službu a bojové zabezpečení přesunu,
- určit způsob předávání poplachových signálů a spojení za přesunu,
- určit síly a přepravní prostředky, které se budou po obdržení signálu vracet do posádky (řidiči, mechanici, spojáci apod.),
- určit velitele zpětného odřadu a stanovit mu úkoly, které má po obdržení signálu plnit. Určit mu hodinu dosažení bojové pohotovosti.

Upraveno z polského tisku